

private Skoler, kan vedblive som saadanne, og der foreligger ikke noget Ønske hos mig om at forhindre dem, der ønsker at blive offentlige Skoler, deri. Men der er private Skoler, som ønsker at vedblive at være private, fordi deres Forældrekreds sætter særlig Pris paa den Retning, de har, eller det Præg, der hviler over dem, og ønsker at vedligeholde dem, som de er. Det er for dem, at dette Ændringsforslag er bestemt. Naar jeg heri har foreslaaet, at til saadanne Skoler, som nu bestaar, skal der kunne bevilges et Statstilskud, svarende til mindst Halvdelen af, hvad det koster Staten at drive tilsvarende Skoler, ligger det i, at den Forandring har fundet Sted i Skolepengene, som giver sig Udslag ved Ændringsforslag Nr. 1. Efter den bestaaende Lov, hvorefter de højeste Skolepenge skulde være 28 Kr., var vel Gennemsnittet af Skolepengene noget under Halvdelen deraf, vel omkring 12 Kr. Saa sagde de private Skoler, som ønskede at bestaa som saadanne: Vi maa have Halvdelen for at klare os, og det havde de Ret i. Hvis det er rigtigt, at de højere Skoler koster Staten 28 Kr. pr. Elev at drive, er Halvdelen deraf 14 Kr., og hvis de fik 12 Kr. i Skolepenge, maatte de endda forhøje Skolepengene noget, som rimeligt er. Private Skoler skal bevare deres Ret til at bestaa ved at Forældrene til Børnene bringer Ofre, og saa maatte de sætte Skolepengene noget højere, men ikke saa meget højere, at det blev umuligt at faa Elever og at opretholde Skolen. Men naar vi har sat Skolepengene ned fra Maksimum 16 Kr. til 0, og derfor Gennemsnittet vil gaa ned fra 12 Kr. til omkring 6 Kr., bliver Resultatet, at de private Skoler ikke længere vil kunne bestaa ved at faa som Tilskud Halvdelen af de 28 Kr., som det koster det offentlige at drive en saadan Skole. De vil rimeligvis være tilbøjelige til at mene, og formodentlig med nogen Ret, at de egentlig maatte have $\frac{3}{4}$. Jeg har ikke turdet foreslaa det, men jeg har foreslaaet en Bestemmelse om, at de nu bestaaende Skoler, som ønsker vedblivende at være private, skal have et Tilskud af mindst Halvdelen af, hvad de tilsvarende Skoler vilde koste det offentlige. Det kan være Halvdelen, og det kan ogsaa være mere end Halvdelen.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds sagde, og det gør mig ondt, at han sagde det saa stærkt, at det er umuligt for hans Parti, for de andre Partier at gaa ind paa dette, at denne Bestemmelse var ikke en Ventil, men et Gab, hvorigen-

nem alt det kan løbe ud, som det var tilsigtet at skabe ved Hjælp af Loven. Jeg kan ikke se Berettigelsen af disse Ord. Jeg ser ikke, at denne Bestemmelse indeholder andet end en Ventil, som sikrer de nu bestaaende Skoler, og som jeg har skrevet i Betænkningen: de Skoler har ikke alene i al Almindelighed det bestaaendes Ret — og det bestaaende har dog nogen Ret, det plejer at anerkendes selv af meget radikale Retninger —, men tillige det for sig, at de hidtil har haft den fulde Anerkendelse fra Staten og er blevet drevet saaledes, at de kunde bestaa som private Skoler og staa Maal med de offentlige Skoler. For de nu bestaaende Skoler forekommer det mig at være fuldkommen urigtigt at borttage den Ret til at eksistere, som de har i Øjeblikket. Det vil man gøre, hvis man sætter deres Tilskud meget lavt. Derfor anser jeg det for nødvendigt at opretholde den Bestemmelse, at der er sikret disse bestaaende Skoler et vist Minimum.

Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) sagde: Hvorledes gaar det saa med kommende Skoler? De kan jo være mere interessante end de bestaaende. Det er meget muligt, men dem kender vi ikke. Med Hensyn til Fremtiden er jeg optimistisk nok til at tænke, at i en Række af Aar vil det gaa saaledes, at naar de nu bestaaende Skoler faar et rimeligt Tilskud til at fortsætte deres Virksomhed, vil de kommende Skoler ikke være udsatte for at falde saa dybt under dem med Hensyn til deres Tilskud, hvis det viser sig, at disse Skoler efter deres Indretning kan staa Maal med de offentlige Skoler. Jeg har det Haab. Men jeg indser ikke, det er muligt for al Fremtid at sikre alle private, kommende Skoler samme Støtte som dem, der nu bestaar, og jeg synes, at de nu bestaaende har en Forret, som gør, at vi maa sørge for dem. Det maa ikke paa nogen Maade være Mening, at vi skal slaa dem ihjel ved at kvæle dem. For Resten har Udtalelser fra alle Sider i Udvalget overbevist mig om, at ingen har til Hensigt at slaa dem ihjel, og saa maa det være muligt at udtrykke dette i Lovsform. Jeg har forsøgt at gøre det ved mit Underændringsforslag Nr. 3, som det vist ikke er nødvendigt at læse op, jeg henviser til det.

Naar det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds udtalte sig saa stærkt imod det, glæder det mig paa den anden Side at han erkendte, at vi i Udvalget under Forhandlingerne har nærmet os hinanden, og at han udtalte den Tro, at det maaske er muligt ved fortsatte Forhandlinger at